

Ἐκ τῆς σημ. τοῦ κυνηγοῦ συνεκδ. ὁ γυναικοθήρας : *Eida μορφῇ τοῇ νυνίκας ἡτον εὐτή, ἕνας καλὸς ἀβτζολός τοῦ ἔχρειας οὐδὲντες νὰ τὴν ἀβτζολοήσῃ νὰ σοῦ πῶ ὥ !* (ἐγὼ) Συνών. καὶ νηγός.

ἀβτζολογῶ ἀμάρτ. ἀβτζολοῶ Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβτζολόγος.

Ἐκ τῆς σημ. τοῦ κυνηγῶ συνεκδ. ἐπιζητῶ τὸν ἔρωτα τῶν γυναικῶν, γυναικοθῆρο : *Πῶς μ' ἀρέσει ν' ἀβτζολοῶ !* 'Φτὸς δλη μέρα ἀβτζολοῦ τοῖς νυνίκες. Μούρ' ἔλα μ' ἀβτζολομένη τὴν ἔχω ὥ, μὰ δὲν ἡκαμα δουλειὰ (ἄν καὶ ἔχω κυνηγήσει αὐτὴν τὴν γυναικα, δὲν κατώρθωσα τίποτε). Συνών. καὶ νηγῶ.

ἀβτζόσκυλλος ὁ, ἀμάρτ. ἀβτζόσκυλλος Πόντ. (Σάντ.) ἀβτζόσκυλλος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβτζῆς καὶ σκύλλος.

Κύων κυνηγετικός.

ἀβυζάκωτος ἐπίθ. Κύπρ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βυζακώνω.

'Ο μὴ προσκεκολλημένος που στερεῶς : *Oἱ ἀβδέλ-λες ἐν' ἀβυζάκωτες τοῦ ἐν τὰ π-πέσουν* (καὶ θὰ πέσουν).

ἀβυζάλιστος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ.) ἀβυζάλιχτος Πόντ. (Κερασ. Οἰν.) ἀβυζάλιγος Πόντ. (Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βυζάλιζω.

'Ο μὴ θηλάσας, ὁ ἀθήλαστος ἐνθ' ἀν. : *Μωρὸν ἀβυζάλιστον Τραπ. Μωρὸν ἀβυζάλιγο Οφ.* Συνών. ἀβύζαχτος 2.

ἀβυζαχτα ἐπίφρ. ἀμάρτ. ἀβύζαστα Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀβύζαχτος.

'Ανευ θηλασμοῦ : *Ἄβυζαστα χω ἀκόμα* (δὲν ἔχω ἀκόμη θηλάσει).

ἀβυζαχτος ἐπίθ. ἀβύζαστος Καππ. (Ἀραβάν.) Κρήτ. Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) κ. ἄ. ἀβύζαστον Θράκη. (Αἰν.) ἀβύζαστος Σύμη. ἀβύζαχτος Ηπ. Κρήτ. Μῆλ. Πελοπον. (Αρκαδ.) Σῦρο. (Ερμούπ.) κ. ἄ. ἀβύζαχτος Ηπ. (Ζαγόρ. Θεσσ. Θράκη. (Αἰν.) Μακεδ. κ. ἄ. ἀβύζαγος Κεφαλλ. Πελοπον. (Γορτυν. Λακων. Σουδεν.) κ. ἄ. ἀβύζαγος Ηπ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βυζάνω. Ή λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Παθ. ὁ μὴ θηλασθεὶς Ηπ. Θράκη. (Αἰν.) Μῆλ. Πελοπον. (Λακων.) κ. ἄ. : *Γίδα ἀβύζαχτη* Ηπ. Προβάτα ἀβύζαχτη Λακων. 'Η γυναικα μου εἶναι ἀβύζαχτη ἀπὸ χτες τὸ βράδυ Μῆλ. 2) Ἐνεργ. ὁ μὴ θηλάσας Ηπ. (Ζαγόρ. κ. ἄ.) Θεσσ. Θράκη. (Αἰν.) Καππ. (Ἀραβάν.) Κεφαλλ. Κρήτ. Κύπρ. Μακεδ. Μῆλ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπον. (Αρκαδ. Γορτυν. Λακων. Σουδεν.) Σύμη. Σῦρο. (Ερμούπ.) : *Ο γιός του εἶναι ἀβύζαχτος Μῆλ. Άργι-παιδὶ ἀβύζαχτο Αρκαδ. Ερμούπ. Ηπ. κ. ἄ. Τὸ παιδὶ ἔμεινε ἀβύζαγο, γέ τοι εἶναι σκαριτασμένο (δὲν ἔθηλασεν ἐπαρκῶς, καθ' ἦν ἔποχὴν ἔπρεπε καὶ ἔμεινε καχεκτικὸν) Σουδεν.* Συνών. ἀβύζαλιστος.

ἀβυζόπεραστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀβύζοπεραστος Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βυζοπεράνω.

1) "Οστις δὲν ἔπιασεν ἀκόμη τὸ βυζί, δὲν ἔθηλασεν εἰσέτι εἴτε ἔνεκα καχεξίας εἴτε δι' ἄλλον λόγον, ἐπὶ βρέ-

φους μόλις γεννηθέντος : *Τό χ' νι ἀβύζοπεραστος ἀκόμα τοῦ πιδάκ*. 2) Μεταφ. ὁ ἀσθενοῦς κράσεως, ὁ ἀδύνατος καὶ καχεκτικός, συνήθως σκωπτικῶς : *Διαόλ'* ἀβύζοπεραστος, θέλεις νὰ τὰ βάλεις μὲνά !

ἀβύζωτος ἐπίθ. Σπασαγάνν. Αντίλ. 29.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βυζών.

'Ο μὴ ἀποκτήσας ἀκόμη βυζιά, μόνον ἐπὶ κορασίου, τοῦ δοπούν δὲν ἀνεπτύχθησαν εἰσέτι οἱ μαστοί : Ποίημ.

Καὶ δυὸ μικρὸς καὶ ἀβύζωτες χλωρὰ βοτάνα κόβουν, χλωρὰ καὶ ἀδροσοφόλητα, τὰ στήθη νὰ γυτέψουν γὰρ νὰ βυζώσουν ἔνωρα καὶ νὰ γοργομεστώσουν.

ἀβύθιστος ἐπίθ. Λεξ. Περιδ. ἀβύθιστος Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βυθίζω.

'Ο μὴ βυθιζόμενος ἢ ὁ μὴ βυθισθεὶς ἐνθ' ἀν. : *Άβύθιστος ξύλου* (μὴ βυθιζόμενον εἰς ξύλω) Αἰτωλ.

ἀβύσσι τό, ἀμάρτ. ἀβύσσος Σάμη.

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβύσσος.

Ἡ ἀβύσσος : *Στ' ἀβύσσος τὸ θάλασσας.*

ἄβυσσο ἡ, Εῦβ. (Αὐλωνάρ.) Ζάκη. Ήπ. Πελοπον. (Λακων.) Ρόδ. Σίφνη. Σῦρο. κ. ἄ.—ΚΠαλαμ. Δωδεκάλ. Γύφτ. 160 ἀβύσσος Ρόδ. ἀνοσσα Ρόδ. ἀδυσσος Παξ. ἀβύσσος ὁ, Θράκη. (Σαρεκκλ.) Κρήτη. Κύθηρη. Πελοπον. (Κορινθ. Λακων. Τρίκκη.) Ρόδ. Σύμη. κ. ἄ. ἀφ' σσονς Β.Εῦβ. ἀνοσσος Ρόδ. ἀδυσσος Παξ. ἀβύσσος Απούλ. (Καλημ.) ἀβύσσος Τσακων. ἀδυσσε Τσακων. ἀσσ' βος ΑΠαπαδιαμ. Πασχαλ. διηγ. 82 Πληθ. ἀβύσσος τά, Ρόδ. Σίφνη.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀβύσσος, ὅπερ ώς οὐσ. ἥδη μεταγν. 'Ο τύπ. ἀσσ' βος ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ἀσσ' βος, ὅπερ ἐγεννήθη κατὰ μετάθ. φθόγγ. Τὸ ἀρσ. ἀβύσσος καὶ παρὰ Σομ.

1) "Υδατα πολλὰ θαλάσσης, λίμνης, φρέατος κττ. ἔχοντα βάθος πολὺ Εῦβ. (Αὐλωνάρ.) Ήπ. Κρήτη. Κύθηρη. Παξ. Πελοπον. (Κορινθ. Λακων. Τρίκκη.) Ρόδ. Σίφνη. Σύμη. Σῦρο. Τσακων. κ. ἄ.—ΑΠαπαδιαμ. ἐνθ' ἀν. : *Άσμη.*

Θάλασσα, ποῦ ν' οἱ ἄντρες μας καὶ ποῦ ναι καλοί μας ; —*Τί νὰ σᾶς πῶ, καημένες μου, τὰ μαῦρα τὰ μαντάτα ;*

Οἱ ἄντρες σας ἐπνύγηκαν τὸν ἀβύσσο μου κάτω

"Ηπ. || Συνεκδ. ἐπὶ πλησμονῆς : Φρ. Σὰν τὴν ἀβύσσο της θάλασσας Ηπ. *Ατον μέσα ναι ἀβύσσος μεάλος Σύμη.* "Επει τὴν ἀβύσσο (κατὰ κόρον) Ηπ. Θέλει νὰ φάη τὴν ἀβύσσο (ύπερβολικῶς) Λακων. Τρώει ἔναν ἀδυσσο Παξ. (Συνών. φρ. ἥπιε τὴν ποταμούθαλασσα, τρώει τὸν περίδρομο, ἔφαε ἔναν ἀβλέμονα - ἔνα περίδρομο - ἔναν Αδη). Κρασι - νερό - χρήματα ἀβύσσος Λακων. Τί ἀβύσσος ποῦ ναι ! (ἐπὶ παντὸς πράγματος ὑπάρχοντος ἐν πλησμονῇ) Κύθηρη. *Ηκαμε πεπόνια τὴν ἀβύσσο Σῦρο.* Τὰ σταφύλια εἶναι ἀβύσσος Κρήτη. *Ἔγεινε τὸ λάδι ἀβύσσο Αὐλωνάρ.* *Ἔχει γρόσα ἀβύσσο (εἶναι πλουσιώτατος γρόσα = γρόσια, χρήματα) Σίφνη.* Τοί ἀδυσσε ἀχράε ! (τί πολλὰ ἀχλάδια !) Τσακων. *Ἄδυσσε υῶ (ἀφθονον οὖδωρο) αὐτόθ.* *Εἴται ἀβύσσος αὐτή !* (ἐπὶ φλυάρου γυναικὸς) Τρίκκη. *Σκοτίδι ἀσσ' βος ΑΠαπαδιαμ.* *ἔνθ' ἀν.* Ή χρῆσις τῆς λ. πρὸς δήλωσιν τῆς πλησμονῆς οὐδάτων καὶ παρὰ τοῖς μεταγν. Πβ. Ήσύχ. *«ἄβυσσος» πέρας οὐκ ἔχοντα οὐδάτα, ἀπειρα, ἀκατάληπτα.* β) Βάθος κρημνοῦ δυσθεώρητον, χάος Ζάκη. Τσακων. κ. ἄ.: *Μήν κατεβῆς ἀπ'*



οὐτοῦ. γιατὶ εἰν' ἄβυσσο Ζάχ. Ἡ λ. καὶ ώς τοπων. Ζάχ.
γ) Χάσμα ἐδάφους ΝΠολίτ. Παραδ. 2,702. Συνών.

οὐλέα γ μένος τόπος. δ) Τὸ χάσμα, τὸ βάθος
τοῦ στόματος Ἀπούλ. (Καλημ.): Ἀττον ἄβυσσο φαίνεται
ῆς πάει οὐάνοντα σὰ μία ἄρια συμπατία (ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ
στόματος τῆς φαίνεται νὰ βγαίνῃ σὰν ἔνα συμπαθής
ρύσημα). 2) Κόλασις Ρόδ. κ.ά. —ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν.:
Νὰ πάγης 'σ τὴν ἄβυσσο τὸν ἄβυσσον! (ἄρα) Ρόδ. Νὰ πάγης
τὰ ἄβυσσα! αὐτόθ. "Ω, ποῦ νὰ πάρῃ ἡ ἄνσσα καὶ νὰ πετρώ-
κεται! (ἡ ἄβυσσος νὰ δεχθῇ τὸν λόγον καὶ ἡ πέτρα νὰ
γαλύψῃ αὐτόν! Λέγεται πρὸς ἔκεινον, τοῦ ὅποιου ἀποδο-
κιμάζομεν τοὺς λόγους) αὐτόθ. || Ποίημ.

Καὶ δὲν ξέρουμε ποιὲς δύναμες
καὶ ποιᾶς ἄβυσσος δαιμόνοι,
στρίγλες ποιὲς ἀνταρμαστῆκαν

ΚΠαλαμ. ἔνθ' ἀν. Ἡ σημ. αὗτη ἡδη μεταγν. Πβ. Λουκ.
Εὐαγγ. 8,31 «καὶ παρεκάλουν αὐτὸν (ἐνν. τὰ δαιμόνια)
ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν».

ἀβωλογύριστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀβωλογύριστος Νάξ.
(Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βωλογυρίζω.

Ἐκεῖνος, τοῦ ὅποιου δὲν ἀντεστράφη τὸ χῶμα βαθέως
καὶ καλῶς, ὥστε νὰ διαλυθοῦν οἱ ὁγκώδεις βῶλοι, ἐπὶ τῆς
καλλιεργουμένης γῆς: Ἀβωλογύριστος δαξές(κῆπος). Ἀβω-
λογύριστη πρασά (πρασιά). Τὴν ἄλλην ἐβδομάδα τὸ 'σκαψα, μὰ
τὸ μόνο ποῦ τὸ 'σκαψα καὶ στὶ νὰ τὸ ξανασκάψῃ, θὰ φωθῶ,
γιατὶ τὸ 'φηκ' ἀβωλογύριστο (τοσα—έτσα, έτσι).

ἀβωλοκόπητος ἐπίθ. Σύρν. ἀβουλοκόπητος Σύρν.
ἀσβωλοκόπητος Πελοπν. (Λακων.) ἀσβωλοκόπιστος Πε-
λοπν. (Λακων.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βωλοκόπω, παρ' ὁ καὶ
σβωλοκόπω. Τὸ ἀσβωλοκόπιστος ἐκ παρετυμ. πρὸς
τὰ ἐκ τῶν εἰς -ίζω ρ. παραγόμενα.

Ἐκεῖνος τοῦ ὅποιου δὲν συνετρίβησαν οἱ βῶλοι, ἐπὶ
ἀγροῦ ἔνθ' ἀν.: Χωράφι ἀσβωλοκόπητο Λακων. Πβ. μεταγν.
ἀβωλόκοπος.

Τὸ φυτὸν κίσιον τὸ λοβέλλειον, παραλλαγὴ ὑπόψιλον
(cirsium Lobelli var. hypopsilum) τῆς δημώδους οίκο-
γενείας τῶν ἀγκαθιῶν, τῆς τάξεως τῶν συνθέτων (compo-
sitae), ζιζάνιον ποῶδες. [**]

ἀγάγγωτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαγγρώνω.

Ο μὴ παθὼν παράλυσιν τῶν μελῶν τοῦ σώματος εἴτε
ἔξ ἀσθενείας εἴτε ἔξ ισχυροῦ πλήγματος ἔνθ' ἀν.: Όλει τὸ
κορμίν ἀτ' ἐγαγγρῶθεν καὶ τὸ ἔτραν τὸ δέργ' ἀτ' ἐπέμ' νεν
ἀγάγγωτον (ὅλον τὸ κορμί της παρέλυσε καὶ τὸ ἐν χέρι
της ἔμεινεν ἀγ.). Χαλδ.

ἀγαδάκι τό, Κρήτ.

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀγᾶς ἀπὸ τοῦ θέμ. τοῦ πληθ.
ἀγᾶδες.

1) Μικρός, νεαρός ἀγᾶς. 2) Πληθ. ἀγαδάκια τά,
εἰδων. οἱ Τοῦρκοι: Τώρα δὲν ἔχομεν ἀγαδάκια, ἐπήγανε
'σ τὴν Κόκκινη Μηλεά.

ἀγαδέλλι τό, ἀμάρτ. ἀγαδέλλ' Λέσβ.

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀγᾶς. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ.
ἀγαδάκι.

Κυρίως ὁ μικρὸς ἀγᾶς. Ἡ λ. ἐν τῷ αἰνίγμ. Ἀπλώνου
τὸν πιφκέλλ', καθίζ' τ' ἀγαδέλλ' (τῷ ὑπαινισσομένῳ τὸν χειρό-
μυλον. πιφκέλλ' ἐκ τοῦ ἐπευκέλλι=τάπτης).

ἀγαδέρι τό, ἀμάρτ. ἀγαδέρ' Προπ. (Αρτάκ.)

Ὑποκορ. τοῦ ούσ. ἀγᾶς διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-έρι. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

Μικρὸς ἀγᾶς: Ἀσμ.

Νὰ τὸ δώκη ἀγᾶς σταφύλι | κ' ἡ ἀγάδαινα κουλλίκι,
τὰ μικρὰ τὰ ἀγαδέρια | νὰ τὸ δώκουν σιμιτέρια
(βαυκάλ. σιμιτέρι=κουλουράκι).

ἀγαδικὰ τά, ἀμάρτ. ἀγαδικὰ Κάλυμν. ἀγάδικα
Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγᾶς. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγα-
δάκι.

1) Οἱ κύριοι, οἱ οίκοδεσπόται ἐν σχέσει πρὸς τοὺς
ὑπηρέτας Κάλυμν. Συνών. ἀφεντικά. 2) Οίκο-
γένεια ἀγάδων, γενεὰ ἀρχοντικὴ Μεγίστ.: Ἀσμ.

Ἡ κόρη ποῦ σᾶς δίονμεν δὲν εἰναι ἀφ' τὴ στράτα,
μόν' εἰναι ἀπ' τ' ἀγάδικα κι ἀπὸ τὰ κουσουλάτα.

ἀγαδοπούλλα ἡ, Ιων. (Κρήν.) Κρήτ. Μεγίστ.
Πελοπν. ἀγαδόπουλλο τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγᾶς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ποντιλος -ποντιλα -ποντιλον, περὶ ής ίδ. ΓΧατζιδ.
MNE 1,636 κέξ. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

Τέκνον ἀγᾶ ἀρρεν ᷂ θῆλυ, συνήθως θωπευτικῶς ἔνθ' ἀν.:
Ἄσμ.

Τούρκους σκοτώνουσι πολλοὺς καὶ πάνοντος καὶ σκλάβους
καὶ τέσσερ' ἀγαδόπουλλα ἀπὸ τοῖς γενιτσάρους
Κρήτ.

Νὰ τὸ δώσ' ἀγᾶς σταφύλι | κ' ἡ κυρὰ τὸ καριοφύλι
καὶ ἡ μικρὴ -ῆ-ἀγαδόπουλλα | τὴ σακκούλλα μὲ τὴ βούλλα
(βαυκάλ.) Πελοπν.

Τὸ ἔκοψέν του ἀγᾶς λιμόνια | το' ἐ ἀγάδαινα τουδώνια
το' ἐ μικρὴ ἀγαδόπουλλα | ἔκοψέν του ἀπὸ οῦλα
(βαυκάλ.) Μεγίστ.

ἀγαδωτὸς ἐπίθ. Πόντ. (Σάντ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀγᾶς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ω τός.
Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀγαδάκι.

Ο ὅμιοις πως πρὸς ἀγᾶν (ίδ. λ.)

ἀγαζιλάευτος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαζιλαεύω.

Ο μὴ ἐρραμένος μὲ γαζί, ὅπερ εἰναι εἰδος φαρῆς.
Συνών. ἀγάζω τος.

ἀγάζωτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. γαζώνω.

Ο μὴ γαζωμένος, ἡτοι ὁ μὴ ἐρραμένος μὲ γαζί:
Ποδεὰ - φούστα ἀγάζωτη. Ματινὲς ἀγάζωτος. Ἐχω τόσα σεν-
τόγια κουμένα καὶ μένουν ἀγάζωτα σύνηθ. Συνών. ἀγαζι-
λάευτος.

